

Gmina Miasta Gdyni
81-382 Gdynia, Al. Marszałka Piłsudskiego 52/54

**SPECYFIKACJA ISTOTNYCH WARUNKÓW ZAMÓWIENIA
(SIWZ)**

zatwierdzona przez Prezydenta Miasta Gdyni

dot.: przetargu nieograniczonego o wartości poniżej 209 000 euro
na usługę nadzoru inwestorskiego nad realizacją i w okresie gwarancji wykonania robót budowlanych
pn:

„Budowa części ul. Olgierda i ul. Żniwnej w Gdyni”

sporządzona zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych
(Dz.U. z 2015 r., poz. 2164)

EZP nr 51/16

lipiec 2016

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ 1	ZAMAWIAJĄCY	3
ROZDZIAŁ 2	TRYB UDZIELENIA ZAMÓWIENIA	3
ROZDZIAŁ 3	PRZEDMIOT ZAMÓWIENIA	3
ROZDZIAŁ 4	OPIS CZĘŚCI ZAMÓWIENIA	9
ROZDZIAŁ 5	OFERTY WARIANTOWE	9
ROZDZIAŁ 6	INFORMACJA O PRZEWIDYWANYCH ZAMÓWIENIACH UZUPEŁNIAJĄCYCH	9
ROZDZIAŁ 7	TERMIN WYKONANIA ZAMÓWIENIA	9
ROZDZIAŁ 8	WYKLUCZENIE Z POSTĘPOWANIA ORAZ WYKAZ OŚWIADCZEŃ LUB DOKUMENTÓW, KTÓRE WYKONAWCY MUSZĄ DOSTARCZYĆ W CELU POTWIERDZENIA, ŻE NIE PODLEGAJĄ WYKLUCZENIU	9
ROZDZIAŁ 9	WARUNKI UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU ORAZ OPIS SPOSOBU DOKONYWANIA OCENY SPEŁNIENIA TYCH WARUNKÓW	10
ROZDZIAŁ 10	WYKAZ OŚWIADCZEŃ LUB DOKUMENTÓW, KTÓRE MUSZĄ DOSTARCZYĆ WYKONAWCY W CELU POTWIERDZENIA SPEŁNIENIA WARUNKÓW UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU	11
ROZDZIAŁ 11	DOKUMENTY SKŁADANE WRAZ Z OFERTĄ	12
ROZDZIAŁ 12	OPIS SPOSOBU PRZYGOTOWANIA OFERTY	12
ROZDZIAŁ 13	INFORMACJA O SPOSOBIE POROZUMIEWANIA SIĘ ZAMAWIAJĄCEGO Z WYKONAWCAMI ORAZ PRZEKAZYWANIA OŚWIADCZEŃ I DOKUMENTÓW	13
ROZDZIAŁ 14	OSOBY UPRAWNIONE DO POROZUMIEWANIA SIĘ Z WYKONAWCAMI	13
ROZDZIAŁ 15	WYMAGANIA DOTYCZĄCE WADIUM	14
ROZDZIAŁ 16	TERMIN ZWIĄZANIA OFERTĄ	14
ROZDZIAŁ 17	MIEJSCE ORAZ TERMIN SKŁADANIA I OTWARCIA OFERT	14
ROZDZIAŁ 18	OPIS SPOSOBU OBLICZENIA CENY	14
ROZDZIAŁ 19	OPIS KRYTERIÓW, KTÓRYMI ZAMAWIAJĄCY BĘDZIE SIĘ KIEROWAŁ PRZY WYBORZE OFERTY WRAZ Z PODANIEM ZNACZENIA TYCH KRYTERIÓW ORAZ SPOSOBU OCENY OFERT	15
ROZDZIAŁ 20	INFORMACJA O FORMALNOŚCIACH, JAKIE POWINNY ZOSTAĆ DOPEŁNIONE PO WYBORZE OFERTY W CELU ZAWARCIA UMOWY W SPRAWIE ZAMÓWIENIA PUBLICZNEGO	16
ROZDZIAŁ 21	INFORMACJE NA TEMAT PODWYKONAWSTWA	17
ROZDZIAŁ 22	POUCZENIE O ŚRODKACH OCHRONY PRAWNEJ PRZYSŁUGUJĄCYCH WYKONAWCY W TOKU POSTĘPOWANIA O UDZIELENIE ZAMÓWIENIA	17
ROZDZIAŁ 23	INNE POSTANOWIENIA	17

ROZDZIAŁ 1 ZAMAWIAJĄCY

- 1.1. Zamawiającym jest Gmina Miasta Gdyni, 81-382 Gdynia, Al. Marszałka Piłsudskiego 52/54, reprezentowana przez Prezydenta Miasta Gdyni.
- 1.2. Konto bankowe: PKO BP S.A.
PL 39 1440 1026 0000 0000 0040 6236
NIP 586-002-28-60
REGON 000598486
- 1.3. Wydział prowadzący postępowanie – Wydział Inwestycji
tel. 58 668 83 00
fax 58 668 83 02
adres e-mail: wydz.inwestycji@gdynia.pl
- 1.4. Godziny urzędowania 8⁰⁰ – 16⁰⁰ (oprócz sobót, niedziel i świąt ustawowo wolnych od pracy)

ROZDZIAŁ 2 TRYB UDZIELENIA ZAMÓWIENIA

Postępowanie prowadzone jest w trybie przetargu nieograniczonego o wartości poniżej 209 000 €.

ROZDZIAŁ 3 PRZEDMIOT ZAMÓWIENIA

- 3.1. Przedmiotem zamówienia jest pełnienie usługi nadzoru inwestorskiego nad realizacją i w okresie gwarancji wykonania robót budowlanych pn.: „**Budowa części ul. Olgerda i ul. Żniwnej w Gdyni**”.
CPV – 71.24.70.00-1.
- 3.2. **Zakres rzeczowy przedmiotu zamówienia realizowany przez Wykonawcę robót będzie obejmował:**
 - 3.2.1. **wykonanie robót budowlanych** zgodnie z przekazaną przez Zamawiającego dokumentacją projektową i z uwzględnieniem dyspozycji punktu 3.5 niniejszej SIWZ;
 - 3.2.2. **pełnienie nadzoru autorskiego nad realizacją robót budowlanych** w całym wykonywanym zakresie rzeczowym, zgodnie z punktem 3.2.1. niniejszej SIWZ, od dnia przekazania placu budowy do dnia odbioru końcowego robót, zarówno w zakresie opracowanej przez Wykonawcę dokumentacji, jak i dokumentacji dostarczonej przez Zamawiającego;
 - 3.2.3. **odpowiednio uzyskanie pozwoleń na użytkowanie lub złożenie zawiadomień o zakończeniu robót budowlanych** we właściwym organie nadzoru budowlanego oraz przedłożenie Zamawiającemu dokumentu potwierdzającego skuteczność tego zawiadomienia; Zamawiający udzieli Wykonawcy stosownych pełnomocnictw w tym zakresie.
- 3.3. **Przedmiot zamówienia w zakresie realizowanym przez Wykonawcę robót obejmuje:**
 - 1) Roboty rozbiórkowe
 - 2) Roboty ziemne
 - 3) Roboty drogowe, w tym:
 - a) wykonanie jezdni o nawierzchni z kostki betonowej,
 - b) wykonanie jezdni o nawierzchni z płyt wielootworowych typu YOMB,
 - c) wykonanie nawierzchni opaski, chodnika i zjazdu z kostki betonowej,
 - d) odtworzenie istniejących nawierzchni drogowych,
 - 4) Roboty branży obiektów inżynierskich, w tym:
 - a) wykonanie ściany oporowej z elementów prefabrykowanych,
 - b) wykonanie barieroporęczy,
 - c) wykonanie ściany oporowej typu berlińskiego,
 - 5) Roboty branży sanitarnej, w tym:
 - a) budowa kanalizacji deszczowej,
 - b) budowa studni chłonnej na działce nr 106/51,
 - c) przebudowa odcinka sieci gazowej wraz z przyłączami,
 - d) przebudowa i budowa sieci wodociągowej z przyłączami do granicy posesji
 - e) budowa kanalizacji sanitarnej wraz z odcinkami sieci kanalizacyjnej do granic posesji.

- 6) Roboty branży elektroenergetycznej, w tym:
 - a) przebudowa sieci elektroenergetycznej,
 - b) przebudowa oświetlenia ulicznego,
- 7) Przebudowę sieci teletechnicznej
- 8) Zieleń, w tym:
 - a) wycinka drzew i krzewów,
 - b) zabezpieczenie istniejących drzew,
 - c) wykonanie trawników,
 - d) pielęgnacja nowych i odtworzonych trawników w okresie jednego roku od dnia odbioru końcowego,
- 9) Tymczasową organizację ruchu na czas prowadzenia robót,
- 10) Docelową organizację ruchu.

3.4. Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia w zakresie robót budowlanych podlegających nadzorowi stanowi:

- 1) dokumentacja projektowa (**załącznik nr 6**), oraz dyspozycje zawarte w punkcie 3.5
- 2) specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót (**załącznik nr 7**).

3.5. Roboty budowlane Wykonawca robót zrealizuje z uwzględnieniem następujących uwag:

1) Przedmiot zamówienia obejmuje:

- a) **odwodnienie i umocnienie wykopów na czas prowadzenia robót według rozwiązań Wykonawcy i w zakresie niezbędnym dla realizacji przedmiotu zamówienia** - rozwiązania wskazane w dokumentacji projektowej stanowią wyłącznie sugestie projektanta i nie są dla Wykonawcy wiążące; sposób umocnienia i odwodnienia wykopów Wykonawca zobowiązany jest opracować we własnym zakresie i uzgodnić z Nadzorem Inwestorskim,
- b) **fizyczne zlikwidowanie istniejącego uzbrojenia terenu** przewidzianego do wyłączenia,
- c) **włączenie do kanalizacji deszczowej** wszystkich napotkanych w trakcie robót kanałów i drenaży odwadniających po uprzednim uzgodnieniu z ZDiZ w Gdyni,
- d) **odtworzenie nawierzchni po robotach** związanych z fizyczną likwidacją odcinków kanalizacji deszczowej i sanitarnej oraz wodociągu,
- e) **sporządzenie na kopii mapy zasadniczej** ewidencji usuniętych obiektów,
- f) **wykonanie przekopów próbnych i kontrolnych;** wykopy te Wykonawca zobowiązany jest wykonać z takim wyprzedzeniem, żeby przekazać Zamawiającemu i nadzorowi autorskiemu oraz inwestorskiemu na 7 dni przed planowanym terminem realizacji robót na danym odcinku, wyniki analizy danych uzyskanych w ramach tych wykopów pod kątem nieprzewidzianych w dokumentacji projektowej kolizji istniejącego uzbrojenia z robotami objętymi przedmiotem zamówienia (zgłosić wystąpienie takich kolizji),
- g) **wykonanie tymczasowej organizacji ruchu** na czas prowadzenia robót, jej utrzymanie oraz demontaż po tym okresie (materiały z demontażu stanowią własność Wykonawcy),
- h) **obsługę geotechniczną i geodezyjną** łącznie z założeniem osnowy realizacyjnej oraz sprawdzeniem w terenie stanu granic pasa drogowego, geodezyjnym wytyczeniem oraz inwentaryzacją powykonawczą oraz wykonaniem odtworzenia lub wznowienia granic w terenie po zakończeniu robót,
- i) **wykonanie przed wejściem z robotami dokumentacji fotograficznej** stanu istniejącego obiektów i terenu objętego inwestycją,
- j) **monitoring telewizyjny nowobudowanej i istniejącej kanalizacji deszczowej** w obrębie prowadzonych robót wykonany dwukrotnie: po ułożeniu kanału i zagęszczeniu gruntu oraz po wykonaniu nawierzchni, z uwzględnieniem szczegółowego obrazu wszystkich złączy pomiędzy odcinkami rur oraz miejsc budzących wątpliwości tj. rysy na materiale, nierówności, wgniecenia (wersja elektroniczna i papierowa wraz z wydrukiem spadków).
- k) **monitoring telewizyjny kanalizacji sanitarnej** w obrębie prowadzonych robót wykonany po ułożeniu kanału i zagęszczeniu gruntu, z uwzględnieniem szczegółowego obrazu wszystkich złączy pomiędzy odcinkami rur oraz miejsc budzących wątpliwości tj. rysy na materiale, nierówności, wgniecenia (wersja elektroniczna i papierowa wraz z wydrukiem spadków); drugi monitoring kanalizacji sanitarnej po ułożeniu nawierzchni wykona PEWIK GDYNIA własnym staraniem i na własny koszt;

- l) **opłatę za świadczenie nadzoru** przez przedstawiciela Orange Polska S.A. (OPL) nad pracami ingerującymi w sieć OPL,
 - m) **wykonanie nowych trawników** i odtworzenie istniejących wraz z ich pielęgnacją w okresie 1 roku od dnia odbioru końcowego zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumentacji projektowej.
 - n) **ułożenie w miejscach przejść dla pieszych** (oznakowanych i nie oznakowanych) płytek z fakturą bezpieczeństwa typ B zgodnie ze standardami dostępności dla Miasta Gdyni,
 - o) **demontaż istniejącego ogrodzenia i wykonanie ogrodzenia tymczasowego** z siatki stalowej i palików drewnianych wysokości 1,5 m zabezpieczającego teren posesji nr 23 przy ul. Żniwnej po demontażu istniejącego ogrodzenia,
 - p) **wykonanie trwałej powłoki antygraffiti** (bezbarwnej, jednokomponentowej powłoki na bazie silikonu zabezpieczającej przed nanoszeniem graffiti oraz różnych typów naklejek i plakatów przez okres co najmniej 10 lat, umożliwiającej wielokrotne usuwanie graffiti, bez konieczności odnawiania powłoki ochronnej, oraz zawierającej filtr UV) na elementach muru oporowego dostępnych dla osób postronnych
 - q) **usunięcie kamery monitoringu** zamontowanej na istniejącym słupie oświetleniowym przy posesji nr 265 ul. Żniwnej i przekazanie do zarządcy tego oświetlenia,
 - r) **regulację wysokościową istniejącego uzbrojenia,**
 - s) **wykonanie progu zwalniającego U-16d** zgodnie z **załącznikiem nr 12.**
- 2) **Przedmiot zamówienia nie obejmuje** ustawienia docelowego ogrodzenia przy posesji nr 23 na ul. Żniwnej.
- 3) Zamawiający przekazuje Wykonawcy robót budowlanych:
- a) decyzję o pozwoleniu na budowę i decyzję zezwalającą na realizację inwestycji drogowej w dniu podpisania umowy,
 - b) poświadczenie o nie wniesieniu sprzeciwu do zgłoszenia zamiaru wykonania robót (z wyłączeniem wykonania studni chłonnej na działce na 106/51) w dniu podpisania umowy,
 - c) poświadczenie o nie wniesieniu sprzeciwu do zgłoszenia zamiaru wykonania robót dla wykonania studni chłonnej na działce nr 106/51 do dnia 30.09.2016 r.
- 4) Likwidacja obiektów kanalizacji deszczowej, sanitarnej i wodociągu podlega odrębnemu odbiorowi przez ZDiZ w Gdyni.
- 5) Wykonawca zobowiązany jest zapewnić warunki do przepuszczenia wód opadowych miejską siecią kanalizacji deszczowej w trakcie wykonywania na niej robót budowlanych. Za szkody powstałe w wyniku zalewania terenu w rejonie inwestycji z powodu prowadzonych robót odpowiedzialność ponosić będzie Wykonawca.
- 6) Wykonawca zobowiązany jest zapewnić stały odbiór ścieków sanitarnych w trakcie wykonywanych robót budowlanych na kanalizacji sanitarnej. Za szkody powstałe w wyniku braku odbioru ścieków w rejonie inwestycji z powodu prowadzonych robót odpowiedzialność ponosić będzie Wykonawca.
- 7) Wykonawca zobowiązany jest do wykonania tymczasowych przełączeń sieci i przyłączy w zakresie wynikającym z przyjętego etapowania realizacji robót, w sposób umożliwiający ich funkcjonowanie w trakcie realizacji robót.
- 8) Wykonawca zobowiązany jest zgłosić z co najmniej 7 dniowym wyprzedzeniem zamiar rozpoczęcia robót właściwym gestorom sieci, którzy dokonywali uzgodnień dokumentacji (w szczególności PEWIK Gdynia, pod którego nadzorem mają być wykonywane roboty związane z budową kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej) oraz powiadomić Biuro Ogrodnika Miasta przed rozpoczęciem robót w zakresie zieleni.
- 9) Wykonawca zobowiązany jest do prowadzenia robót w taki sposób, aby unikać przerw w dostawie wody dla mieszkańców. Dopuszcza się przerwy w dostawie wody dla mieszkańców, które zostaną uzgodnione z PEWIK GDYNIA - w § 28 Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gmin-członków Komunalnego Związku Gmin „Doliny Redy i Chylonki”, zatwierdzonego Uchwałą nr 4/2006 Zgromadzenia KZG „Dolina Redy i Chylonki” w Gdyni z dnia 13.02.2006, ustalone zostały warunki przerw i ograniczeń w dostawie wody i odbiorze ścieków; Wykonawca zobowiązany jest do uzgodnienia z PEWIK GDYNIA terminów ewentualnych przerw w dostawie wody - co umożliwi PEWIK GDYNIA zawiadomienie o tym odbiorców najpóźniej na 5 dni przed planowanym terminem przerwy, gdyby miała ona trwać

- krócej niż 12 godzin lub na 7 dni przed przerwą trwającą dłużej niż 12 godzin; Regulamin dostępny jest na stronie internetowej Spółki www.pewik.gdynia.pl.
- 10) Wykonawca zobowiązany jest zgłaszając zamiar rozpoczęcia robót teletechnicznych ingerujących w sieć Orange Polska S.A., uzyskać odrębną akceptację Orange Polska S. A. co do podwykonawców tych robót.
 - 11) Wykonawca zobowiązany jest zgłaszając zamiar rozpoczęcia robót elektroenergetycznych ingerujących w sieć Energa, uzyskać odrębną akceptację Energa co do podwykonawców tych robót.
 - 12) Wykonawca zobowiązany jest do zawarcia z Energa –Operator S.A. umowy na wykonanie robót usunięcia kolizji elektroenergetycznych. Koszt wykonania robót zostanie określony na podstawie kosztorysu ofertowego w drodze negocjacji z Energa Operator. Materiały dla wykonania robót będą przedmiotem dostawy inwestorskiej EOP.
 - 13) Wykonawca branży energetycznej musi być wpisany do Rejestru Kwalifikowanych Wykonawców Energa-Operator S.A oddział w Gdańsku w zakresie wykonawstwa prac na liniach kablowych nN i SN.
 - 14) Wykonawca zobowiązany jest do udostępnienia dziennika budowy, celem dokonania przez EOP wpisu o wykonaniu prac energetycznych.
 - 15) Wykonawca zobowiązany jest do uwzględnienia w harmonogramie robót okresu niezbędnego na realizację usunięcia kolizji elektroenergetycznych.
 - 16) Wykonawca przed przystąpieniem do robót drogowych zobowiązany jest do przedłożenia Nadzorowi Inwestorskiemu celem akceptacji monitoringu telewizyjnego nowowymaganej kanalizacji deszczowej i kanalizacji sanitarnej (wersja elektroniczna i papierowa wraz z wydrukiem spadków).
 - 17) Z uwagi na wykonywanie prac na terenie zabudowy mieszkaniowej Wykonawca zobowiązany jest do wykonywania prac ziemnych (wykopy, nasypy, zagęszczenia) i murów oporowych takim sprzętem, aby ograniczyć maksymalnie wpływ tych prac na istniejącą zabudowę.
 - 18) Wykonawca zobowiązany jest zastosować rozwiązania techniczne i technologiczne w celu zapobieżenia uwodnienia gruntów w wykopie oraz osunięciu się gruntów podczas prowadzenia prac budowlanych.
 - 19) W przypadku uplastycznienia gruntów gliniastych w trakcie prowadzenia robót w warunkach zwiększonej wilgotności, Wykonawca zobowiązany jest do jego wymiany.
 - 20) Wykonawca realizując roboty zobowiązany jest osiągnąć zagęszczenie gruntu zgodne z wartościami zamieszczonymi w dokumentacji projektowej lub w specyfikacjach technicznych, a w przypadku gdy wartości wskaźnika zagęszczenia nie mogą być osiągnięte przez bezpośrednie zagęszczenie gruntów rodzimych, Wykonawca zobowiązany jest podjąć środki zapewniające uzyskanie wymaganych wartości wskaźnika zagęszczenia. Możliwe do zastosowania środki, o ile nie są określone w specyfikacjach technicznych, proponuje Wykonawca i przedstawia do akceptacji Nadzorowi Inwestorskiemu.
 - 21) Wykonawca zobowiązany jest do zabezpieczenia na czas realizacji robót istniejącego uzbrojenia w obrębie wykonywanych wykopów.
 - 22) Wykonawca zobowiązany jest do prowadzenia robót wymagających użycia hałaśliwych urządzeń wyłącznie w porze dziennej.
 - 23) Wykonawca przed przystąpieniem do robót zobowiązany jest do skutecznego powiadomienia o rozpoczęciu robót właścicieli nieruchomości znajdujących się w obszarze prowadzenia inwestycji lub władających tymi nieruchomościami.
 - 24) Wykonawca zobowiązany jest w trakcie wykonywania robót budowlanych do zapewnienia bezpiecznego przejścia pieszego i dojazdu użytkownikom posesji, służbom komunalnym i pojazdom uprzywilejowanym.
 - 25) Zamawiający nie dopuszcza wykonania kanalizacji deszczowej z rur typu K-2.
 - 26) Wykonawca zobowiązany jest do wykonania podbudowy z kruszywa łamanego kamiennego.
 - 27) Wykonawca zobowiązany jest przed wbudowaniem materiałów uzyskać od Nadzoru Inwestorskiego zatwierdzenie zastosowania tych materiałów, przedkładając w tym celu dokumenty wymagane ustawą o wyrobach budowlanych (Dz. U. 2014.883) i wymogami szczegółowych specyfikacji technicznych (załącznik nr 7), a w uzasadnionych przypadkach, na żądanie Nadzoru Inwestorskiego, także próbki tych materiałów.

- 28) Wykonawca zobowiązany jest do montażu **lamp oświetleniowych w kolorze RAL 7012**.
- 29) Materiały z demontażu oświetlenia w postaci elementów stalowych i aluminiowych (wysięgniki) stanowią odpad będący własnością firmy Energa Oświetlenie. Wykonawca zobowiązany jest przekazać do firmy posiadającej zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku odpadów. Kartę przekazania odpadu wraz z wystawionym przez punkt skupu dokumentem PZ Wykonawca zobowiązany jest przekazać protokolarnie do firmy Energa Oświetlenie Sp. z o.o. w Sopocie, ul. Grottgera 7, a jego kopię dołączyć do dokumentacji odbiorowej.
- 30) Materiały uzyskane z rozbiórki nawierzchni (kostka betonowa, płyty betonowe, krawężniki, oporniki i obrzeża), a nadające się ponownego wbudowania, Wykonawca zobowiązany jest posegregować, oczyścić, ułożyć na paletach i przekazać protokolarnie do Zarządu Dróg i Zieleni w Gdyni (wywóz na odległość do 15 km).
- 31) Wykonawca zobowiązany jest zdemontować materiały przeznaczone do ponownego wbudowania z należytą starannością, tak aby możliwe było ich ponowne wykorzystanie.
- 32) Wykonawca odtwarzając nawierzchnie po wykonanych robotach instalacyjnych oraz drogowych zobowiązany jest wymienić uszkodzone elementy betonowe nawierzchni drogowej.
- 33) Przy odtwarzaniu nawierzchni Wykonawca zobowiązany jest zachować spadki poprzeczne i podłużne zapewniające sprawny odpływ wód opadowych.
- 34) Wykonawca zobowiązany jest do układania linii kablowych w rurach ochronnych na skrzyżowaniach i zbliżeniach z istniejącym uzbrojeniem podziemnym.
- 35) Jeżeli Wykonawca w wyznaczonym terminie nie wykona wykopów próbnych i kontrolnych, o których mowa w punkcie 1f), a wystąpią nieprzewidziane w dokumentacji projektowej kolizje istniejącego uzbrojenia z robotami objętymi przedmiotem zamówienia, Wykonawca zobowiązany jest do usunięcia tych kolizji we własnym zakresie i na własny koszt łącznie z opracowaniem ewentualnej dokumentacji projektowej dla usunięcia tych kolizji.
- 36) Do usunięcia kolizji stwierdzonych w trybie zapisów punktu 1f) stosuje się zapisy o robotach dodatkowych, określone w punktach od 37) do 40).
- 37) Wykonawca zobowiązany jest do złożenia u Zamawiającego i w nadzorze inwestorskim ewentualnych wniosków w sprawie udzielenia zamówienia na wykonanie robót dodatkowych w terminie 7 dni kalendarzowych odpowiednio od daty otrzymania dodatkowej dokumentacji projektowej lub od daty ustalenia sposobu wykonania tych robót dodatkowych przez nadzór autorski lub nadzór inwestorski.
- 38) Wykonawca zobowiązany jest do stosowania przy wycenie ewentualnych robót dodatkowych i robót zamiennych ofertowych cen jednostkowych (cen zastosowanych w kosztorysie ofertowym), a w przypadku, gdy roboty dodatkowe i roboty zamienne nie mają bezpośredniego odzwierciedlenia w ofertowych cenach jednostkowych, Wykonawca zobowiązany jest do stosowania czynników cenotwórczych (w tym podstawy ustalenia nakładów jednostkowych, wielkości nakładów jednostkowych, współczynników stosowanych do nakładów jednostkowych, cen jednostkowych materiałów, pracy sprzętu, stawki robocizny, wysokości narzutu kosztów ogólnych, kosztów zakupu i zysku) uwzględnionych w kosztorysie ofertowym.
- 39) W przypadku sporządzenia przez Wykonawcę kosztorysu ofertowego, w którym nie uwidoczniono zastosowanych czynników cenotwórczych, przy wycenie ewentualnych robót dodatkowych i zamiennych Wykonawca zobowiązany jest do sporządzenia szczegółowej kalkulacji cen jednostkowych dla pozycji wskazanych przez Zamawiającego.
- 40) Dla robót zamiennych i dodatkowych, dla których nie określono w kosztorysie ofertowym cen jednostkowych, Wykonawca zobowiązany jest do sporządzenia kalkulacji szczegółowych.
- 41) Wykonawca zobowiązany jest do przykrywania plandekami skrzyń ładunkowych samochodów transportujących materiały sypkie, w tym ziemię z wykopów, oraz w miarę potrzeb do zraszania wodą terenu budowy w celu ograniczenia emisji pyłów.
- 42) Wykonawca uzyska zgodę właściwego organu na czasowe zajęcie pasa drogowego oraz uzupełnieniu dokumentację projektową tymczasowej organizacji ruchu na czas prowadzenia robót o ewentualne zmiany i uzgodnieni je w zakresie wymaganym przez ten organ.
- 43) Na dzień odbioru końcowego Wykonawca zobowiązany jest dostarczyć harmonogram wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych trawników w okresie 1 roku od dnia tego odbioru.

- 44) Wykonawca robót jest zobowiązany do powiadamiania (fax. lub e-mail) Zamawiającego i Biura Ogrodnika Miasta o wykonaniu zabiegów pielęgnacyjnych na koniec każdego miesiąca w sezonie od maja do września.
- 45) Zamawiający nie zapewnia terenu na czasowy odkład mas ziemnych oraz materiałów z rozbiórki.
- 46) Wykonawca zobowiązany jest do prowadzenia robót w taki sposób, by nie wystąpiły żadne uszkodzenia istniejących obiektów, w tym infrastruktury technicznej istniejącej (nadziemnej i podziemnej), zlokalizowanych na terenie placu budowy i jego otoczeniu, poza obiektami które są przewidziane do remontu lub przełożenia. W przypadku wystąpienia uszkodzeń tych obiektów, infrastruktury lub nawierzchni drogowych, Wykonawca zobowiązany jest do naprawy uszkodzeń lub odtworzenia tych obiektów lub infrastruktury. Wszelkie prace naprawcze Wykonawca zobowiązany jest uzgodnić z gestorami sieci i zarządcą drogi.
- 47) W przypadku konieczności skorzystania z cudzej nieruchomości do wykonania prac przygotowawczych lub robót budowlanych, Wykonawca obowiązany jest przed ich rozpoczęciem uzgodnić przewidywany sposób, zakres i terminy korzystania z sąsiedniej nieruchomości z jej właścicielem, a po zakończeniu robót Wykonawca obowiązany jest naprawić szkody powstałe w wyniku korzystania z sąsiedniej nieruchomości.
- 48) Wymogi określone w podpunkcie 47) mają zastosowanie również do terenu niezbędnego dla obiektów budowlanych, określonego w decyzji zezwalającej na realizację inwestycji drogowej.
- 49) Wykonawca zlikwiduje plac budowy na własny koszt i doprowadzi teren do należytego stanu (pełnego uporządkowania) wraz z uporządkowaniem terenów przyległych.
- 50) Wykonawca zapewni pomieszczenie, w odległości do jednego kilometra od terenu budowy, dla potrzeb Zamawiającego i Nadzoru, umożliwiające organizowanie spotkań koordynacyjnych dla 10 osób, z dostępnością do telefonu, komputera z oprogramowaniem do edycji dokumentów w formacie .doc i .xls, drukarki, kserokopiarki, szafy zamykanej do gromadzenia dokumentacji i korespondencji oraz archiwizowania dokumentacji powykonawczej i innych dokumentów oraz miejsce do gromadzenia i składowania próbek, a także zabezpieczenia BHP (kaski) dla potrzeb nadzoru inwestorskiego.
- 3.6. Przedmiot zamówienia realizowany przez Wykonawcę robót w zakresie nadzoru autorskiego obejmuje wykonywanie przez nadzór autorski Wykonawcy robót ewentualnych zamiennych i dodatkowych dokumentacji projektowych w zakresie i terminach niezbędnych dla realizacji przedmiotu zamówienia, w tym także dokumentacji projektowych związanych z wadami dokumentacji przekazanej przez Zamawiającego.
- 3.7. Nadzór autorski Wykonawcy robót zobowiązany jest do ustalenia sposobu usunięcia kolizji, stwierdzonych w trybie zapisów punktu 3.5 podpunkt 1f), w tym do opracowania dokumentacji projektowej usunięcia tych kolizji, o ile jest wymagane, w terminie 7 dni kalendarzowych od daty zgłoszenia przez Wykonawcę robót wystąpienia takich kolizji.
- 3.8. Wykonawca robót zobowiązany jest do niezwłocznego przekazywania Zamawiającemu i nadzorowi inwestorskiemu dokumentacji projektowych, wykonywanych przez nadzór autorski Wykonawcy robót, po 2 egz. w wersji papierowej i po 1 egz. w wersji elektronicznej, a w przypadku ewentualnych zamiennych projektów budowlanych - w ilości niezbędnej dla uzyskania przez Zamawiającego zmiany decyzji o pozwoleniu na budowę lub zmiany decyzji zezwalającej na realizację inwestycji drogowej.
- 3.9. Wykonawca robót przed przystąpieniem do realizacji robót objętych tą dokumentacją zobowiązany jest do uzyskiwania zgody Zamawiającego i akceptacji nadzoru inwestorskiego dla zamiennych i dodatkowych dokumentacji projektowych wykonywanych przez nadzór autorski Wykonawcy robót.
- 3.10. Wykonawca robót udzieli na wykonaną robotę budowlaną nie mniej niż 36 miesięcy gwarancji. Zamawiający wymaga, by okres udzielonej rękojmi był równy okresowi gwarancji.
- 3.11. Zamawiający informuje, że **budowa kanalizacji sanitarnej wraz z odcinkami sieci kanalizacyjnej do granic posesji, budowa i przebudowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami do granicy posesji oraz likwidacja istniejących kanałów i sieci będzie nadzorowana i współfinansowana przez PEWIK GDYNIA.** Wykonawca robót zobowiązany będzie do wystawiania odrębnych faktur dla robót finansowanych przez PEWIK GDYNIA.
- 3.12. W przypadku, gdy w dokumentacji projektowej zostały wskazane znaki towarowe, patenty lub pochodzenie materiałów i urządzeń, Zamawiający dopuszcza oferowanie przez Wykonawcę

- robót materiałów i urządzeń równoważnych, pod warunkiem, że zagwarantują one uzyskanie parametrów technicznych i eksploatacyjnych nie gorszych od założonych w dokumentacji.
- 3.13. Gdziekolwiek w dokumentacji przetargowej powołane są konkretne normy i przepisy, które spełniać mają materiały, sprzęt i inne towary oraz wykonane i zbadane roboty, będą obowiązywać postanowienia najnowszego wydania lub poprawionego wydania powołanych norm i przepisów o ile w SIWZ nie postanowiono inaczej. W przypadku, gdy powołane normy i przepisy są państwowe lub odnoszą się do konkretnego kraju lub regionu, mogą być również stosowane inne odpowiednie normy zapewniające równy lub wyższy poziom wykonania niż powołane normy lub przepisy, pod warunkiem ich sprawdzenia i pisemnego zatwierdzenia przez Nadzór inwestorski. Różnice pomiędzy powołanymi normami a ich proponowanymi zamiennikami muszą być dokładnie opisane przez Wykonawcę robót i przedłożone Nadzorowi Inwestorskiemu do zatwierdzenia.
- 3.14. Realizacja roboty budowlanej odbywała się będzie na podstawie umowy, którą Zamawiający zawrze z Wykonawcą robót, wyłonionym w wyniku odrębnego postępowania w przetargu nieograniczonym o wartości poniżej 5 225 000 euro.
- 3.15. Wskazane jest, aby Wykonawca usługi nadzoru dokonał wizji lokalnej miejsca roboty budowlanej, aby uzyskać informacje, które mogą być konieczne do przygotowania oferty oraz zawarcia umowy i wykonania zamówienia. Koszty dokonania wizji lokalnej poniesie Wykonawca usługi.
- 3.16. Szczegółowy zakres obowiązków Wykonawcy usługi nadzoru jest określony w projekcie umowy (załącznik nr 4). Przedmiot zamówienia powinien być wykonany w oparciu o obowiązujące przepisy Kodeksu Cywilnego i inne przepisy wynikające ze specyfiki usługi.
- 3.17. Wykonawca usługi nadzoru zobowiązany jest do zapewnienia inspektorów z wymaganymi przez gestorów sieci zakresami uprawnień budowlanych.
- 3.18. Miejsce świadczenia usługi nadzoru - Gdynia.

ROZDZIAŁ 4 OPIS CZĘŚCI ZAMÓWIENIA

Zamawiający nie dopuszcza składania ofert częściowych.

ROZDZIAŁ 5 OFERTY WARIANTOWE

Zamawiający nie dopuszcza składania ofert wariantowych.

ROZDZIAŁ 6 INFORMACJA O PRZEWIDYWANYCH ZAMÓWIENIACH UZUPEŁNIAJĄCYCH

Zamawiający nie przewiduje udzielenia zamówień uzupełniających.

ROZDZIAŁ 7 TERMIN WYKONANIA ZAMÓWIENIA

- 7.1. Wstępnie określa się termin pełnienia nadzoru nad realizacją robót na nie więcej niż **46 tygodni** od dnia podpisania umowy i w okresie gwarancji udzielonej przez Wykonawcę robót na okres minimum 36 miesięcy od dnia odbioru końcowego.
- 7.2. Zamawiający wymaga wykonania przedmiotu zamówienia w zakresie robót budowlanych łącznie ze zgłoszeniem gotowości do odbioru w okresie nie dłuższym niż 40 tygodnie od dnia podpisania umowy z Wykonawcą robót budowlanych.

ROZDZIAŁ 8 WYKLUCZENIE Z POSTĘPOWANIA ORAZ WYKAZ OŚWIADCZEŃ LUB DOKUMENTÓW, KTÓRE WYKONAWCY MUSZĄ DOSTARCZYĆ W CELU POTWIERDZENIA, ŻE NIE PODLEGĄ WYKLUCZENIU

- 8.1 O udzielenie zamówienia mogą ubiegać się Wykonawcy, którzy nie podlegają wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 24 ust 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2164), zwanej dalej „Pzp”.
- 8.2 W celu wykazania braku podstaw do wykluczenia, o udzielenie zamówienia Wykonawcy w okolicznościach, o których mowa w art. 24 ust. 1 Pzp, Wykonawca winien złożyć:

- 8.2.1 oświadczenie o braku podstaw do wykluczenia (o treści odpowiadającej **załącznikowi nr 2**),
- 8.2.2 aktualny odpis z właściwego rejestru lub z centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej, jeżeli odrębne przepisy wymagają wpisu do rejestru lub ewidencji, w celu wykazania braku podstaw do wykluczenia w oparciu o art. 24 ust. 1 pkt 2 Pzp, wystawiony nie wcześniej niż 6 miesięcy przed upływem terminu składania ofert.
- 8.3 Jeżeli Wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zamiast dokumentu, o którym mowa w pkt 8.2.2, składa dokument lub dokumenty wystawione w kraju, w którym ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, potwierdzające że: nie otwarto jego likwidacji ani nie ogłoszono upadłości - dokument wystawiony nie wcześniej niż 6 miesięcy przed upływem terminu składania ofert.
- 8.4 Jeżeli w kraju miejsca zamieszkania osoby lub w kraju, w którym Wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, nie wydaje się dokumentów, o których mowa w pkt 8.3, zastępuje się je dokumentem zawierającym oświadczenie, w którym określa się także osoby uprawnione do reprezentacji Wykonawcy, złożone przed właściwym organem sądowym, administracyjnym albo organem samorządu zawodowego lub gospodarczego odpowiednio kraju miejsca zamieszkania osoby lub kraju, w którym Wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, lub przed notariuszem.
- 8.5 Zamawiający wykluczy Wykonawcę również w przypadku, kiedy w trakcie postępowania wystąpią przesłanki art. 24 ust. 2 Pzp.
- 8.6 W przypadku składania oferty przez Wykonawców ubiegających się wspólnie o udzielenie zamówienia, wymagane oświadczenie i dokumenty, muszą być złożone przez każdego Wykonawcę.

ROZDZIAŁ 9 WARUNKI UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU ORAZ OPIS SPOSOBU DOKONYWANIA OCENY SPEŁNIENIA TYCH WARUNKÓW

- 9.1. O udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy spełniają następujące warunki art.22 ust 1 Pzp, tj:
- 9.1.1 posiadają wiedzę i doświadczenie; Zamawiający uzna powyższy warunek za spełniony, jeżeli Wykonawca wykaże, że w okresie ostatnich trzech lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, wykonał co najmniej dwie usługi nadzoru nad realizacją roboty budowlanej o wartości minimum 1 800 000 zł brutto, w zakresie robót drogowych z uzbrojeniem * w każdej robocie.
- * **Uwaga :** Pojęcie „roboty drogowe z uzbrojeniem” oznacza roboty związane odpowiednio z wykonywaniem, rozbudową, przebudową oraz remontem dróg wraz z wyposażeniem technicznym (w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie - Dz. U. nr 43 poz. 430 z późn. zm.).*
- 9.1.2 dysponują osobami zdolnymi do wykonania zamówienia; Zamawiający uzna powyższy warunek za spełniony, jeżeli Wykonawca dysponuje osobami:
- a) 1 osoba z uprawnieniami budowlanymi do kierowania robotami budowlanymi w specjalności drogowej;
 - b) 1 osoba z uprawnieniami budowlanymi do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności inżynierskiej mostowej;
 - c) 1 osoba z uprawnieniami budowlanymi do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych;
 - d) 1 osoba z uprawnieniami budowlanymi do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń gazowych, wodociągowych, kanalizacyjnych;
 - e) 1 osoba z uprawnieniami budowlanymi do kierowania robotami w specjalności telekomunikacyjnej w zakresie telekomunikacji przewodowej wraz z infrastrukturą telekomunikacyjną.

Zamawiający wymaga dysponowania odrębną osobą dla każdej specjalności także w przypadku, gdy jedna osoba posiada uprawnienia w dwóch lub więcej specjalnościach.

Zamawiający określając wymogi dla każdej osoby w zakresie posiadanych uprawnień budowlanych, dopuszcza odpowiadające im uprawnienia budowlane, które zostały wydane na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów oraz odpowiadające im uprawnienia wydane obywatelom państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Konfederacji Szwajcarskiej, z zastrzeżeniem art. 12a oraz innych przepisów ustawy Prawo Budowlane (Dz.U. z 2016 r., poz. 290) oraz ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. z 2008 r., Nr 63, poz. 394 z późn. zm.).

9.2. Wykonawca może polegać na wiedzy i doświadczeniu oraz osobach zdolnych do wykonania zamówienia innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi stosunków. Wykonawca w takiej sytuacji zobowiązany jest udowodnić Zamawiającemu, iż będzie dysponował zasobami niezbędnymi do realizacji zamówienia, w szczególności przedstawiając w tym celu pisemne zobowiązanie tych podmiotów do oddania mu do dyspozycji niezbędnych zasobów na potrzeby wykonania zamówienia. Podmiot, który zobowiązał się do udostępnienia zasobów, odpowiada solidarnie z Wykonawcą za szkodę Zamawiającego powstałą wskutek nieudostępnienia tych zasobów, chyba że za nieudostępnienie zasobów nie ponosi winy.

9.3. Wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia muszą wykazać, że warunki udziału w postępowaniu określone przez Zamawiającego spełniają łącznie, z tym że żaden z Wykonawców nie może podlegać wykluczeniu.

9.4. Nie spełnienie któregośkolwiek z postawionych warunków skutkuje wykluczeniem Wykonawcy.

ROZDZIAŁ 10 WYKAZ OŚWIADCZEŃ LUB DOKUMENTÓW, KTÓRE MUSZĄ DOSTARCZYĆ WYKONAWCY W CELU POTWIERDZENIA SPEŁNIENIA WARUNKÓW UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU.

W celu wykazania spełniania wymaganych przez Zamawiającego warunków udziału w postępowaniu, Wykonawca winien złożyć, w zakresie niezbędnym do wykazania ich spełniania, następujące dokumenty:

10.1. oświadczenie wykonawcy z art. 22 ust. 1 Pzp o spełnianiu wymaganych przez Zamawiającego warunków udziału w postępowaniu (znajdujące się w Formularzu oferty stanowiącym **załącznik nr 1**).

10.2. wykaz głównych usług wykonanych w ciągu ostatnich trzech lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, wraz z podaniem ich wartości, przedmiotu, dat wykonania i podmiotów, na rzecz których usługi zostały wykonane - o treści odpowiadającej **załącznikowi nr 3a** wraz z załączeniem dowodów, czy zostały wykonane należycie. Dowodami tymi są poświadczenia lub oświadczenia wykonawcy, jeżeli z uzasadnionych przyczyn o obiektywnym charakterze Wykonawca nie jest w stanie uzyskać poświadczenia. Wśród głównych usług, potwierdzonych dowodami, powinny się znaleźć usługi na potwierdzenie warunku, o którym mowa w punkcie 9.1.1.

W przypadku gdy Zamawiający jest podmiotem, na rzecz którego zostały wcześniej wykonane usługi, wskazane w wykazie, Wykonawca nie ma obowiązku przedkładania dowodów, o których mowa powyżej.

W przypadku składania oferty przez wykonawców ubiegających się wspólnie o udzielenie zamówienia, wymagane wykazy mogą być złożony wspólnie lub oddzielnie przez wykonawców.

10.3. wykaz osób posiadających uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, wraz z informacjami na temat ich uprawnień, o treści odpowiadającej **załącznikowi nr 3b**. Wymagane jest dysponowanie:

- a) 1 osobą z uprawnieniami budowlanymi do kierowania robotami budowlanymi w specjalności drogowej;
- b) 1 osobą z uprawnieniami budowlanymi do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności mostowej;
- c) 1 osobą z uprawnieniami budowlanymi do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych;

- d) 1 osobą z uprawnieniami budowlanymi do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych;
 - e) 1 osobą z uprawnieniami budowlanymi do kierowania robotami w specjalności telekomunikacyjnej w zakresie telekomunikacji przewodowej wraz z infrastrukturą telekomunikacyjną..
- W przypadku składania oferty przez wykonawców ubiegających się wspólnie o udzielenie zamówienia, wymagany wykaz może być złożony wspólnie lub oddzielnie przez wykonawców.*
- 10.4. oświadczenie, że osoby, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, posiadają wymagane uprawnienia (znajdujące się w Formularzu oferty stanowiącym **załącznik nr 1**).
 - 10.5. pisemne zobowiązanie podmiotów do oddania do dyspozycji Wykonawcy niezbędnych zasobów na potrzeby wykonania zamówienia w przypadku, gdy Wykonawca polega na wiedzy i doświadczeniu oraz osobach zdolnych do wykonania zamówienia tych podmiotów - o treści odpowiadającej **załącznikowi nr 5**.

ROZDZIAŁ 11 DOKUMENTY SKŁADANE WRAZ Z OFERTĄ

- 11.1. Wykonawca biorący udział w postępowaniu winien złożyć ofertę, której zawartość stanowić będzie wypełniony Formularz oferty - o treści odpowiadającej **załącznikowi nr 1**.
W przypadku składania oferty przez wykonawców ubiegających się wspólnie o udzielenie zamówienia, wykonawcy składają jeden formularz oferty.
- 11.2. Wraz z ofertą Wykonawca powinien złożyć:
 - a) Oświadczenia i dokumenty wymagane postanowieniami Rozdziału 8 i Rozdziału 10 SIWZ
 - b) Listę podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej, w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.), albo informację o tym, że nie należy do grupy kapitałowej o treści odpowiadającej **załącznikowi nr 10**.
 - c) Dowód wniesienia wadium
 - d) W przypadku składania oferty przez Wykonawców ubiegających się wspólnie o udzielenie zamówienia musi być załączone pełnomocnictwo zgodnie z art. 23 ust. 2 Pzp w oryginale lub kopii poświadczonej notarialnie za zgodność z oryginałem
 - e) Pełnomocnictwo do podpisania oferty, względnie do podpisywania innych dokumentów składanych wraz z ofertą, o ile prawo to nie wynika z innych dokumentów (np. aktualnego odpisu z właściwego rejestru lub centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej) złożonych wraz z ofertą. Treść pełnomocnictwa musi jednoznacznie wskazywać czynności, do wykonywania których pełnomocnik jest upoważniony. Pełnomocnictwo powinno być w oryginale lub kopii poświadczonej notarialnie za zgodność z oryginałem.

ROZDZIAŁ 12 OPIS SPOSOBU PRZYGOTOWANIA OFERTY

- 12.1. Oferta winna być sporządzona w języku polskim.
- 12.2. Wykonawca może złożyć jedną ofertę.
- 12.3. Treść oferty musi odpowiadać treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia.
- 12.4. Formularz oferty oraz inne oświadczenia winne być oświadczone pieczęcią firmową oraz podpisane i opieczetowane pieczęcią imienną przez właściwe osoby do reprezentowania Wykonawcy.
- 12.5. Zaleca się, aby wszystkie dokumenty tworzące ofertę były spięte – zszyte w sposób uniemożliwiający ich dekompletację.
- 12.6. Ofertę należy umieścić w zamkniętym opakowaniu uniemożliwiającym przypadkowe zapoznanie się z treścią oferty przed terminem otwarcia ofert.
- 12.7. Oferta winna być złożona w opieczetowanej pieczęcią firmową kopercie opisanej następująco : „Urząd Miasta Gdyni, Wydział Inwestycji, Gdynia Al. Marsz. Piłsudskiego 52/54, pok. 230. **Przetarg nieograniczony na usługę nadzoru inwestorskiego nad realizacją i w okresie gwarancji wykonania robót budowlanych: „Budowa części ul. Olgerda i ul. Żniwnej w Gdyni”. Nie otwierać przed dn. 12.08.2016 r. godz. 12:30.”**

- 12.8. Jeżeli oferta zostanie opisana w inny sposób niż w punkcie 12.7, Zamawiający nie ponosi odpowiedzialności za jej nieprawidłowe przekazanie w siedzibie Zamawiającego bądź przedwczesne, przypadkowe otwarcie.
- 12.9. Wszelkie koszty związane z przygotowaniem oraz dostarczeniem oferty ponosi Wykonawca.
- 12.10. Zamawiający nie przewiduje zwrotu kosztów udziału w postępowaniu.
- 12.11. Wykonawca może przed upływem terminu składania ofert zmienić lub wycofać ofertę. Zarówno zmiana, jak i wycofanie oferty wymagają zachowania formy pisemnej. Zmiana lub wycofanie oferty powinny znaleźć się w zamkniętej kopercie odpowiednio oznaczonej „Zmiana” lub „Wycofanie”, i opisane jak w pkt. 12.7.
- 12.12. Dokumenty nie będące oryginałami powinny być poświadczone za zgodność z oryginałem przez osoby właściwe do reprezentowania Wykonawcy.
- 12.13. W przypadku wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia oraz w przypadku innych podmiotów na zasobach których polega Wykonawca, kopie dokumentów dotyczących odpowiednio Wykonawcy lub tych podmiotów powinny być poświadczone za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub przez te podmioty.
- 12.14. Zamawiający może zażądać przedstawienia w wyznaczonym przez siebie terminie oryginału lub notarialnie potwierdzonej kopii dokumentu, gdy złożona przez Wykonawcę kopia dokumentu jest nieczytelna lub budzi wątpliwości co do jej prawdziwości.
- 12.15. Dokumenty sporządzone w języku obcym są składane wraz z tłumaczeniem na język polski.

ROZDZIAŁ 13 INFORMACJA O SPOSOBIE POROZUMIEWANIA SIĘ ZAMAWIAJĄCEGO Z WYKONAWCAMI ORAZ PRZEKAZYWANIA OŚWIADCZEŃ I DOKUMENTÓW

- 13.1 W prowadzonym postępowaniu oświadczenia, wnioski, zawiadomienia oraz informacje Zamawiający i Wykonawcy będą przekazywać pisemnie lub faksem (na nr podany w rozdziale 1) lub drogą elektroniczną (na adres podany w rozdziale 1). Jeżeli Zamawiający lub Wykonawca przekazują oświadczenia, wnioski, zawiadomienia oraz informacje faksem lub drogą elektroniczną, każda ze stron na żądanie drugiej niezwłocznie potwierdza fakt ich otrzymania.
- 13.2 Wykonawca może zwrócić się do Zamawiającego o wyjaśnienie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Zamawiający jest obowiązany udzielić wyjaśnień niezwłocznie, jednak nie później niż na 2 dni przed upływem terminu składania ofert, pod warunkiem że wniosek o wyjaśnienie treści specyfikacji wpłynął do Zamawiającego nie później niż do końca dnia, w którym upływa połowa wyznaczonego terminu składania ofert. Jeżeli wniosek o wyjaśnienie treści specyfikacji wpłynie po upływie terminu składania wniosku o wyjaśnienie treści specyfikacji lub dotyczy udzielonych wyjaśnień, Zamawiający może udzielić wyjaśnień albo pozostawić wniosek bez rozpoznania. Przedłużenie terminu składania ofert nie wpływa na bieg terminu składania wniosku o wyjaśnienie treści specyfikacji.
- 13.3 Jeżeli w wyniku zmiany treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia nie prowadzącej do zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu jest niezbędny dodatkowy czas na wprowadzenie zmian w ofertach, zamawiający przedłuży termin składania ofert i informuje o tym wykonawców, którym przekazano specyfikację istotnych warunków zamówienia, oraz zamieszcza informację na stronie internetowej.
- 13.4 Zamawiający nie zamierza zwołać zebrania Wykonawców.

ROZDZIAŁ 14 OSOBY UPRAWNIONE DO POROZUMIEWANIA SIĘ Z WYKONAWCAMI

Dominika Wojtunik stanowisko służbowe inspektor, pokój 235, fax 58 668 83 02 w godz. 8⁰⁰-16⁰⁰
w zastępstwie:
Anna Stankiewicz stanowisko służbowe inspektor, pokój 235, fax 58 668 83 02 w godz. 8⁰⁰-16⁰⁰

ROZDZIAŁ 15 WYMAGANIA DOTYCZĄCE WADIUM

- 15.1. Oferta musi być zabezpieczona wadium w wysokości: **800,00 zł** (słownie: osiemset złotych 00/100).
- 15.2. Wadium może być wniesione:
 - a) w pieniądzu przelewem na konto bankowe:
PKO BP S.A.
PL 39 1440 1026 0000 0000 0040 6236
 - b) w poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym, że poręczenie kasy jest zawsze poręczeniem pieniężnym,
 - c) w gwarancjach bankowych,
 - d) w gwarancjach ubezpieczeniowych,
 - e) w poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (tekst jedn. Dz.U. Nr 42 z 2007r., poz. 275 z późniejszymi zmianami).
- 15.3. Wadium wnoszone w poręczeniach lub gwarancjach w oryginale należy złożyć w **Wydziale Budżetu Urzędu Miasta Gdyni, Al. Marszałka Piłsudskiego 52/54, pok. nr 130**, przed terminem składania ofert.
- 15.4. Kserokopie dowodu wniesienia wadium należy dołączyć do oferty / lub złożyć w Urzędzie Miasta Gdyni, Wydział Inwestycji, pok. 230 adres: Gdynia Al. Marsz. Piłsudskiego 52/54.
- 15.5. Zamawiający dopuszcza złożenie wadium w poręczeniach lub gwarancjach w miejscu wyznaczonym na składanie ofert, zgodnie z punktem 17.1. W takim wypadku oryginał wadium musi być umieszczony w odrębnej kopercie, nie opakowanej łącznie z ofertą.
- 15.6. Za wniesienie wadium w formie pieniężnej Zamawiający uważa wadium, które w terminie do dnia **12.08.2016 r. godz. 10:00** znajdzie się na rachunku Zamawiającego.
- 15.7. Wadium musi obejmować okres związania ofertą.
- 15.8. Poręczenia bankowe, gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe, poręczenia udzielane przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt. 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (tekst jedn. Dz. U. Nr 42 poz. 275 z 2007 r. z późniejszymi zmianami) muszą nieodwołalnie i bezwarunkowo zobowiązywać Poręczyciela lub Gwaranta do zapłaty kwoty pieniężnej na pierwsze wezwanie Zamawiającego, w wysokości odpowiadającej kwocie wadium.

ROZDZIAŁ 16 TERMIN ZWIĄZANIA OFERTĄ

- 16.1 Termin związania ofertą wynosi 30 dni.
- 16.2 Bieg terminu związania ofertą rozpoczyna się wraz z upływem terminu składania ofert.

ROZDZIAŁ 17 MIEJSCE ORAZ TERMIN SKŁADANIA I OTWARCIA OFERT

- 17.1 Ofertę należy złożyć do dnia **12.08.2016 r. godz. 10:00** w siedzibie Zamawiającego: Urząd Miasta Gdyni, Sekretariat Wydziału Inwestycji, pok. 230, adres: 81-382 Gdynia, Al. Marszałka Piłsudskiego 52/54.
- 17.2 Publiczne otwarcie ofert odbędzie się w dniu **12.08.2016 r. godz. 12:30** w siedzibie Zamawiającego: Urząd Miasta Gdyni, adres: Gdynia, Al. Marszałka Piłsudskiego 52/54 pok. 105a.
- 17.3 Ofertę złożoną po terminie zwraca się niezwłocznie.
- 17.4 Jeżeli oferta wpłynie do Zamawiającego pocztą lub inną drogą, np. pocztą kurierską, o terminie złożenia oferty decyduje wyłącznie termin dostarczenia oferty do Zamawiającego.

ROZDZIAŁ 18 OPIS SPOSOBU OBLICZENIA CENY

- 18.1 Cenę oferty należy podać w wartości netto i brutto.
- 18.2 Wykonawca w przedstawionej ofercie winien zaoferować cenę ryczałtową kompletną, jednoznaczną i ostateczną, stałą dla okresu realizacji przedmiotu zamówienia i okresu gwarancji, udzielonej przez Wykonawcę robót.
- 18.3 Cena oferty winna obejmować pełen zakres usług ujęty w rozdziale 3 niniejszej SIWZ.

- 18.4 Cena oferty winna uwzględniać sposób rozliczenia za usługę na zasadach szczegółowo określonych w projekcie umowy, stanowiącym **załącznik nr 4**.
- 18.5 W ofercie należy podać łączną cenę brutto dla całego przedmiotu zamówienia w złotych polskich z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.
- 18.6 Cena oferty musi obejmować całkowity koszt wykonania przedmiotu zamówienia oraz wszelkie koszty towarzyszące, konieczne do poniesienia przez Wykonawcę z tytułu wykonania przedmiotu zamówienia i uwzględniać wszystkie czynności związane z prawidłową, terminową realizacją przedmiotu zamówienia.
- 18.7 Jeżeli złożono ofertę, której wybór prowadziłby do powstania u zamawiającego obowiązku podatkowego zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług, zamawiający w celu oceny takiej oferty dolicza do przedstawionej w niej ceny podatek od towarów i usług, który miałby obowiązek rozliczyć zgodnie z tymi przepisami. **Wykonawca, składając ofertę, informuje zamawiającego, czy wybór oferty będzie prowadzić do powstania u zamawiającego obowiązku podatkowego**, wskazując nazwę (rodzaj) towaru lub usługi, których dostawa lub świadczenie będzie prowadzić do jego powstania, oraz wskazując ich wartość bez kwoty podatku.
- 18.8 Sposób poprawiania przez Zamawiającego omyłek w obliczeniu ceny. Zamawiający poprawi omyłki w obliczeniu ceny w następujący sposób:
- jeżeli cenę za przedmiot zamówienia podano rozbieżnie słownie i liczbą, przyjmuje się za prawidłową cenę podaną słownie.

ROZDZIAŁ 19 OPIS KRYTERIÓW, KTÓRYMI ZAMAWIAJĄCY BĘDZIE SIĘ KIEROWAŁ PRZY WYBORZE OFERTY WRAZ Z PODANIEM ZNACZENIA TYCH KRYTERIÓW ORAZ SPOSOBU OCENY OFERT

19.1. Przy wyborze oferty zamawiający kierował się będzie następującym kryteriami oceny ofert i ich wagą :

	Waga kryterium:
a) cena oferty brutto	– 90 %
b) jakość wykonania usługi	– 10 %
	100 %

Dla każdego z kryteriów wyszczególnionych w pkt a i b ustala się punktację od 0 do 10.

Ad. a) Cena oferty brutto:

Oferta z najniższą ceną otrzyma 10 punktów. W pozostałych przypadkach ilość punktów za cenę będzie obliczana według następującego wzoru:

$$P = \left[1 - \frac{Cb - Cn}{Cn} \right] \times 10$$

Cn - najniższa z cen złożonych Ofert

Cb - cena rozpatrywanej Oferty

P - liczba punktów przyznana danej Ofercie

Uzyskane w ten sposób punkty będą pomnożone przez współczynnik odpowiadający wadze tego kryterium.

W przypadku wyniku ujemnego, wyliczonego dla ceny Oferty danego Wykonawcy, zgodnie ze wzorem jak wyżej, Wykonawca otrzymuje dla kryterium ceny 0 punktów.

Ad. b) Jakość wykonania usługi:

Jakość wykonania usługi nadzoru oceniana będzie na podstawie oferowanego terminu zakończenia odbioru końcowego robót od ich wykonawcy w trybie określonym w projekcie umowy, stanowiącym **załącznik nr 4**.

Termin zakończenia odbioru końcowego należy podać w dniach kalendarzowych licząc od dnia w którym wykonawca usługi nadzoru potwierdził, że wykonawca robót budowlanych osiągnął gotowość do odbioru. Termin ten nie może być krótszy niż 21 dni kalendarzowych. Wykonawca który poda w punkcie 3 Formularza oferty najkrótszy termin zakończenia odbioru końcowego otrzyma 10 punktów.

Wykonawca który przedstawi termin zakończenia odbioru końcowego dłuższy od najkrótszego otrzyma 0,5 punktu mniej za każdy dzień wydłużenia.

W przypadku wyniku ujemnego, wyliczonego dla terminu zakończenia odbioru końcowego podanego w Ofercie danego Wykonawcy, Wykonawca otrzymuje dla kryterium - jakość wykonania usługi - 0 punktów. Uzyskane w ten sposób punkty będą pomnożone przez współczynnik odpowiadający wadze tego kryterium.

19.2. Za najkorzystniejszą zostanie uznana oferta, która uzyska najwyższą łączną liczbę punktów wynikającą ze zsumowania punktów uzyskanych w poszczególnych kryteriach.

ROZDZIAŁ 20 INFORMACJA O FORMALNOŚCIACH, JAKIE POWINNY ZOSTAĆ DOPEŁNIONE PO WYBORZE OFERTY W CELU ZAWARCIA UMOWY W SPRAWIE ZAMÓWIENIA PUBLICZNEGO

- 20.1. O miejscu i terminie zawarcia umowy Wykonawca, którego oferta została wybrana, zostanie poinformowany odrębnym zawiadomieniem.
- 20.2. Umowa zostanie zawarta na ogólnych warunkach określonych w projekcie umowy, który stanowi **załącznik nr 4** do SIWZ.
- 20.3. Przed podpisaniem umowy Wykonawca zobowiązany jest do dostarczenia Zamawiającemu dokumentów potwierdzających wymagane uprawnienia osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia.
- 20.4. Zamawiający zawiera umowę w sprawie zamówienia publicznego w terminie nie krótszym niż 5 dni od dnia przesłania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, jeżeli zawiadomienie to zostało przesłane faksem, albo 10 dni - jeżeli zostało przesłane w inny sposób.
- 20.5. Zamawiający może zawrzeć umowę w sprawie zamówienia publicznego przed upływem terminów, o których mowa w punkcie 20.4, jeżeli:
 - a) złożono tylko jedną ofertę.
 - b) nie odrzucono żadnej oferty oraz nie wykluczono żadnego wykonawcy.
- 20.6. W przypadku podmiotów występujących wspólnie, przed dniem zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, dostarczona będzie Zamawiającemu umowa regulująca zasady współpracy uczestników postępowania.
- 20.7. W przypadku jeżeli Wykonawca, którego oferta została wybrana jest osobą fizyczną nie prowadzącą działalności gospodarczej, zapisy umowy w sprawie zamówienia publicznego zostaną dostosowane dla takiej osoby.
- 20.8. Jeżeli Wykonawca, którego oferta została wybrana, uchyla się od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, Zamawiający może wybrać ofertę najkorzystniejszą spośród pozostałych ofert bez przeprowadzania ich ponownego badania i oceny.
- 20.9. Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany ustaleń zawartej umowy w stosunku do treści oferty Wykonawcy w następującym zakresie:
 - a) osób reprezentujących Wykonawcę na uzasadniony wniosek Wykonawcy i pod warunkiem że zmiana ta wynika z okoliczności których Wykonawca nie mógł przewidzieć na etapie składania oferty i nie jest przez niego zawiniona
 - b) odstąpienia na wniosek Zamawiającego od realizacji części robót i związanej z tym zmiany wynagrodzenia za pełnienie usługi nadzoru pod warunkiem wystąpienia obiektywnych okoliczności, których Zamawiający nie przewidział na etapie przygotowania postępowania, a które powodują, że wykonanie przedmiotu zamówienia bez ograniczenia zakresu robót powodowałoby dla Zamawiającego niekorzystne skutki z uwagi na zamierzony cel realizacji przedmiotu zamówienia i związane z tym racjonalne wydatkowanie środków publicznych
 - c) zmiany albo rezygnacji z podwykonawcy na którego zasoby Wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 26 ust. 2b ustawy Prawo zamówień publicznych, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 22 ust. 1 w/w. ustawy, pod warunkiem wykazania Zamawiającemu, iż proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż wymagany w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia

- d) zmiany wysokości wynagrodzenia Wykonawcy wynikającej ze zmiany ustawowej stawki podatku VAT,
- e) zmiany wysokości wynagrodzenia Wykonawcy wynikającej ze zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, zmiany zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę, na zasadach określonych w umowie.

ROZDZIAŁ 21 INFORMACJE NA TEMAT PODWYKONAWSTWA

- 21.1 Jeżeli Wykonawca zamierza część zamówienia powierzyć podwykonawcom to jego zakres wskazuje w ofercie.
- 21.2 W przypadku gdy Wykonawca powołuje się na zasoby podwykonawców na zasadach określonych w art. 26 ust. 2b ustawy, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy, wskazuje w ofercie również nazwy podwykonawców.
- 21.3 W przypadku powierzenia realizacji części usług/prac podwykonawcom, na których zasoby Wykonawca nie powołuje się na zasadach określonych w art. 26 ust. 2b ustawy, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy, Wykonawca będzie zobowiązany do wskazania nazw i adresów podwykonawców w celu akceptacji przez Zamawiającego przed dniem zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego.
- 21.4 Jeżeli zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 26 ust. 2b ustawy, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy, Wykonawca jest obowiązany wykazać zamawiającemu, iż proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż wymagany w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.
- 21.5 Wykonawca będzie ponosił pełną odpowiedzialność wobec Zamawiającego i osób trzecich za prace wykonane przez podwykonawców.

ROZDZIAŁ 22 POUCZENIE O ŚRODKACH OCHRONY PRAWNEJ PRZYSŁUGUJĄCYCH WYKONAWCY W TOKU POSTĘPOWANIA O UDZIELENIE ZAMÓWIENIA

Wykonawcy lub innemu podmiotowi, jeżeli ma lub miał interes w uzyskaniu danego zamówienia oraz poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez Zamawiającego przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych przysługują środki ochrony prawnej określone w dziale VI ustawy.

ROZDZIAŁ 23 INNE POSTANOWIENIA

W sprawach nieuregulowanych niniejszą specyfikacją mają zastosowanie przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych.

Wszelkie informacje przedstawione w niniejszej specyfikacji istotnych warunków zamówienia przeznaczone są wyłącznie w celu przygotowania oferty.

Załączniki do specyfikacji istotnych warunków zamówienia:

Zał. nr 1	- Formularz oferty
Zał. nr 2	- Oświadczenie o braku podstaw do wykluczenia z postępowania,
Zał. nr 3a	- Wykaz głównych usług wykonanych w ciągu ostatnich trzech lat,
Zał. nr 3b	- Wykaz osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia wraz z informacjami na temat posiadanych wymaganych uprawnień niezbędnych do wykonania zamówienia
Zał. nr 4	- Projekt umowy
Zał. nr 5	- Zobowiązanie podmiotu
Zał. nr 6	- Dokumentacja projektowa

Załącznik nr 7	- Specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych
Załącznik nr 10	- Lista podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej/Informacja o braku przynależności do grupy kapitałowej
Załącznik nr 11	- Wytyczne w sprawie prowadzenia prac, ochrony i pielęgnacji zieleni
Załącznik nr 12	- Rysunek wykonania progu zwalniającego U -16d

Gdynia, lipiec 2016 r.

SIWZ Sporządziła: Dominika Wojtunik

pieczęćka firmowa Wykonawcy

....., dnia

FORMULARZ OFERTY

Gmina Miasta Gdyni
81-382 Gdynia, Al. Marszałka Piłsudskiego 52/54

Pełne dane adresowe Wykonawcy/Wykonawców:

Nazwa (firma)/imię nazwisko

Adres

Adres do korespondencji

Nr telefonu/nr faksu

Nr NIP (przedsiębiorca)

Nr PESEL (osoba fizyczna)

e-mail:

Nawiązując do ogłoszenia o przetargu nieograniczonym o wartości poniżej 209 000 € na usługę nadzoru inwestorskiego nad realizacją i w okresie gwarancji wykonania robót budowlanych: „**Budowa części ul. Olgierda i ul. Żniwnej w Gdyni**”, składamy następującą Ofertę na wykonanie przedmiotu niniejszego zamówienia:

1. Oferujemy wykonanie przedmiotu zamówienia za cenę, ustaloną zgodnie z dyspozycjami SPECYFIKACJI ISTOTNYCH WARUNKÓW ZAMÓWIENIA:

wartość netto zł (słownie..... złotych)

VAT zł (słownie..... złotych)

cena brutto zł (słownie..... złotych).

2. Oświadczamy, że wybór naszej oferty **będzie/nie będzie*** prowadził do powstania u Zamawiającego obowiązku podatkowego zgodnie z art. 91 ust. 3a ustawy z dnia 29.01.2004 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2164).

**niepotrzebne skreślić*

Jeżeli powyżej zaznaczono „będzie” należy również wskazać nazwę (rodzaj) towaru lub usługi, których dostawa lub świadczenie będzie prowadzić do powstania u Zamawiającego obowiązku podatkowego, oraz wskazać ich wartość bez kwoty podatku zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. nr 177, poz. 1054 z późn. zm.)

a)- wartość bez podatku

b)- wartość bez podatku

3. Zobowiązujemy się do wykonania usługi nadzoru w sposób umożliwiający zakończenie odbioru końcowego robót w terminie **dni kalendarzowych** (nie mniej niż 21 dni kalendarzowych) od dnia, w którym potwierdziliśmy, że wykonawca robót budowlanych osiągnął gotowość do odbioru.
4. Oświadczamy, że spełniamy warunki udziału w postępowaniu określone przez Zamawiającego zgodne z art. 22 ust 1 ustawy z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r.,

poz. 2164) oraz wymogi określone w SPECYFIKACJI ISTOTNYCH WARUNKÓW ZAMÓWIENIA.

5. Oświadczamy, że zapoznaliśmy się ze SPECYFIKACJĄ ISTOTNYCH WARUNKÓW ZAMÓWIENIA i nie wnosimy do niej zastrzeżeń oraz, że zdobyliśmy konieczne informacje do przygotowania Oferty.
6. Oświadczamy, że uważamy się za związanych Ofertą na czas wskazany w SPECYFIKACJI ISTOTNYCH WARUNKÓW ZAMÓWIENIA, czyli na 30 dni od terminu składania Ofert.
7. Wadium w kwocie 800,00 zł (słownie: osiemset złotych) zostało wniesione:
 - a. w pieniądzu przelewem na konto bankowe Zamawiającego *
 - b. w siedzibie Zamawiającego w formie *

**niepotrzebne skreślić*
8. Przedmiot zamówienia zamierzamy wykonać:
 - a. siłami własnymi w następującym zakresie* :.....
 - b. przy pomocy podwykonawców w następującym zakresie*:
 - c. przy pomocy podwykonawców, na których zasoby powołujemy się w ofercie, w następującym zakresie (wskazać zakres oraz nazwę podwykonawcy)*:

** niepotrzebne skreślić*
9. Oświadczamy, że osoby, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, posiadają wymagane przez Zamawiającego uprawnienia.
10. Oświadczamy, że zapoznaliśmy się z projektem umowy, załączonym do SPECYFIKACJI ISTOTNYCH WARUNKÓW ZAMÓWIENIA (ZAŁĄCZNIK Nr 4) i przyjmujemy go bez zastrzeżeń.
11. Przyjmujemy termin płatności w ciągu 30 dni od daty złożenia faktury.
12. Upoważniamy Zamawiającego (bądź uprawnionych przedstawicieli) do przeprowadzenia wszelkich badań mających na celu sprawdzenie zaświadczeń, dokumentów i przedłożonych informacji oraz do wyjaśnienia wszystkich aspektów naszej oferty.
13. Oświadczamy, iż wszystkie informacje zamieszczone w Ofercie są prawdziwe (za składanie nieprawdziwych informacji Wykonawca odpowiada zgodnie z art. 297 KK).
14. Załączniki - oświadczenia i dokumenty (wymienić):

.....
.....
.....

Miejscowość, data:

.....
(podpis i pieczęć imienna
osoby/osób właściwej/ych do
reprezentowania Wykonawcy)

pieczęć firmowa Wykonawcy

Oświadczenie o braku podstaw do wykluczenia z postępowania

Nawiązując do ogłoszenia o postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego na usługę nadzoru inwestorskiego nad realizacją i w okresie gwarancji wykonania robót budowlanych: **„Budowa części ul. Olgierda i ul. Żniwnej w Gdyni”** składamy oświadczenie o braku podstaw wykluczenia z postępowania na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2164).

Miejscowość, dnia

.....
(podpis i pieczęć imienna
osoby/osób właściwej/ych do
reprezentowania Wykonawcy)

pieczęć firmowa Wykonawcy

Wykaz głównych usług wykonanych w ciągu ostatnich trzech lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie

L.p	Przedmiot zamówienia (zakres rzeczowy)	Wartość usługi nadzoru (zł brutto)	Miejsce wykonania zamówienia	Data wykonania zamówienia	Oddane do dysponowania przez inne podmioty (nazwa podmiotu) ¹⁾	Usługa nadzoru nad robotami na potwierdzenie warunku o którym mowa w pkt 9.1.1 SIWZ ²⁾	Wartość robót budowlanych w zakresie robót drogowych z uzbrojeniem ³⁾ (zł brutto)
1	2	3	4	5	6	7	8

Uwaga : Należy załączyć dowody dotyczące usług, określające, czy usługi te zostały wykonane należycie. Dowodami tymi są poświadczenia lub oświadczenia Wykonawcy, jeżeli z uzasadnionych przyczyn o obiektywnym charakterze Wykonawca nie jest w stanie uzyskać poświadczenia. Wśród głównych usług, potwierdzonych dowodami, powinny się znaleźć usługi na potwierdzenie warunku, o którym mowa w punkcie 9.1.1 SIWZ.

W przypadku gdy Zamawiający jest podmiotem, na rzecz którego zostały wcześniej wykonane usługi, wskazane w wykazie, Wykonawca nie ma obowiązku przedkładania dowodów, o których mowa powyżej.

¹⁾ Kolumnę 6 należy wypełnić jeżeli wykonawcą usługi był podmiot inny niż składający ofertę. Wykonawca w takiej sytuacji zobowiązany jest udowodnić zamawiającemu, iż będzie dysponował jego wiedzą i doświadczeniem, w szczególności przedstawiając w tym celu pisemne zobowiązanie tego podmiotu (załącznik nr 5) do oddania mu wskazanych zasobów na potrzeby wykonania zamówienia.

²⁾ W kolumnie 7 należy wstawić znak X przy usługach na potwierdzenie warunku, o którym mowa w pkt. 9.1.1. SIWZ.

³⁾ W kolumnie 8 należy wpisać wartość robót budowlanych w zakresie robót drogowych z uzbrojeniem na potwierdzenie warunku o którym mowa w pkt 9.1.1. SIWZ.

Miejscowość, data:

.....
(podpis i pieczęć imienna
osoby/osób właściwej/ych do reprezentowania Wykonawcy)

pieczęć firmowa Wykonawcy

Wykaz osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia wraz z informacjami na temat posiadanych wymaganych uprawnień niezbędnych do wykonania zamówienia

L.p.	Imię i nazwisko	Zakres i nr uprawnień	Dostępność	
			własna	oddany do dyspozycji przez inny podmiot (nazwa podmiotu) *
1	2	3	4	5
1		uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w specjalności drogowej - upr. nr		
2		uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności inżynierskiej mostowej - upr. nr		
3		uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych- upr. nr.....		
4		uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń gazowych, wodociągowych, kanalizacyjnych - upr. nr		
5		uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi w specjalności telekomunikacyjnej w zakresie telekomunikacji przewodowej wraz z infrastrukturą telekomunikacyjną - upr. nr		

* W przypadku wypełnienia kolumny nr 5 Wykonawca zobowiązany jest udowodnić zamawiającemu, iż będzie dysponował osobami wymienionymi w tej kolumnie na potrzeby wykonania zamówienia, w szczególności przedstawiając w tym celu pisemne zobowiązanie tych podmiotów (załącznik nr 5) do oddania mu do dyspozycji wymienionych osób.

Miejscowość, data:

.....
(podpis i pieczęć imienna osoby/osób właściwych
do reprezentowania Wykonawcy)

pieczęć firmowa Podmiotu

Z O B O W I Ą Z A N I E P O D M I O T U

(wypełnić tylko w przypadku wskazania podmiotu w kolumnie 6 w załączniku 3a lub
w kolumnie 5 w załączniku 3b)

1. Nazwa i adres Podmiotu:

.....

2. oświadczam, że zobowiązuje się do udostępnienia Wykonawcy (nazwa i adres):

.....

3. następujących zasobów : *

3a) wiedzy i doświadczenia:.....

3b) osób zdolnych do wykonywania zamówienia:

* - przy właściwym zasobie należy wstawić znak „X”.

4. na potrzeby wykonania przedmiotu zamówienia w postępowaniu o udzielenie zamówienia na usługę nadzoru inwestorskiego nad realizacją i w okresie gwarancji wykonania robót budowlanych: **„Budowa części ul. Olgierda i ul. Żniwnej w Gdyni”**

5. Oświadczam, iż udostępniam Wykonawcy ww. zasoby, w następującym zakresie:

a) sposób wykorzystania udostępnionych przeze mnie zasobów będzie następujący:

.....

b) charakter stosunku łączącego mnie z Wykonawcą będzie następujący:

.....

c) zakres mojego udziału przy wykonywaniu zamówienia będzie następujący:

.....

d) okres mojego udziału przy wykonywaniu zamówienia będzie następujący:

.....

6. Oświadczam, że wiadoma jest mi odpowiedzialność, która ciąży na mnie, zgodnie z art. 26 ust. 2e ustawy Prawo zamówień publicznych, tzn. że odpowiadam solidarnie z Wykonawcą za szkodę Zamawiającego powstałą wskutek nieudostępnienia przeze mnie zasobów, chyba że za nieudostępnienie nie ponoszę winy.

Miejscowość, data:

.....
(podpis i pieczęć imienna
osoby/osób właściwej/ych do reprezentowania
Podmiotu)

pieczęćka firmowa Wykonawcy

**LISTA PODMIOTÓW
NALEŻĄCYCH DO TEJ SAMEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ**
w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów
(Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.)
co podmiot składający Ofertę*

1.
2.
3.
4.
5.
-

Miejscowość, data:

.....
(podpis i pieczęć imienna
osoby/osób właściwej/ych do
reprezentowania Wykonawcy)

-

**INFORMACJA O BRAKU PRZYNALEŻNOŚCI
DO GRUPY KAPITAŁOWEJ***

Oświadczam, że nie należę do grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.).

Miejscowość, data:

.....
(podpis i pieczęć imienna
osoby/osób właściwej/ych do
reprezentowania Wykonawcy)

* niepotrzebne skreślić

I. WYTYCZNE DOTYCZĄCE PROWADZENIA PRAC I OCHRONY DRZEW NA PLACU BUDOWY W ZWIĄZKU Z INWESTYCJĄ

Na podstawie art. 87a ust. 1 ustawy z dnia 16.04.2004 r. o Ochronie Przyrody (dz. u. z 2013 poz. 627 z późn. zmianami):

„Prace ziemne oraz inne prace wykonywane ręcznie z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu, przeprowadza się w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom.”

Na podstawie art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 16.04.2004 r. o Ochronie Przyrody (dz. u. z 2013 poz. 627 z późn. zmianami):

„Wójt, burmistrz albo prezydent Miasta wymierza administracyjną karę pieniężną za:

- 1) usunięcie drzewa lub krzewu bez wymaganego zezwolenia;**
- 2) usunięcie drzewa lub krzewu bez zgody posiadacza nieruchomości;**
- 3) zniszczenie drzewa lub krzewu;**
- 4) uszkodzenie drzewa spowodowane wykonywaniem prac w obrębie korony drzewa.**

Na podstawie art. 88 ust. 2 ustawy z dnia 16.04.2004 r. o Ochronie Przyrody (dz. u. z 2013 poz. 627 z późn. zmianami):

„Kara, o której mowa w ust. 1, jest nakładana na posiadacza nieruchomości, albo właściciela urządzeń, o których mowa w art. § 1 Kodeksu cywilnego, albo na inny podmiot, jeżeli działała bez zgody posiadacza nieruchomości.”

1. Zabezpieczenie pni i koron drzew

- W celu zniwelowania ewentualnego negatywnego wpływu prowadzonych prac na stan zdrowotny istniejących drzew należy podjąć działania mające na uwadze ochronę wszystkich części drzew. Dla wybranych drzew należy stworzyć strefy ochronne, poprzez wygrodzenie skupin drzew, trwałym, widocznym ogrodzeniem.

Ogrodzenie musi mieć przynajmniej 1,5m wys. Podstawowe ramy rusztowania muszą być wykonane z pionowych i poziomych ram drewnianych, dobrze zespolonych, aby mogły wytrzymywać uderzenia. Ramy należy wypełnić siatką metalową o oczkach min. 5 cm.

Wykonanie stref ochronnych musi odbyć się pod nadzorem Biura Ogrodnika Miasta.

- Wszystkie pozostałe drzewa narażone na uszkodzenia należy zabezpieczyć poprzez odeskowanie.

W tym celu należy obudować pnie drzew z desek do wysokości pierwszych gałęzi, czyli do ok. 2m, dolna krawędź każdej deski powinna opierać się na podłożu, korzenie należy przykryć słomianymi matami. Pnie przed odeskowaniem zabezpieczyć matą słomianą, trzcinową lub elastycznymi rurami drenarskimi. Należy zwrócić uwagę, żeby deski szczelnie przylegały na całej powierzchni pnia i miały oparcie w podłożu. Deski w żadnym wypadku nie mogą opierać się o nabiegi korzeniowe drzewa. Opaski mocujące szalowanie do pnia stosować w odległości ok.50cm od siebie, czyli przynajmniej po 3 na pniu. Niedopuszczalne jest spowodowanie uszkodzeń pni i konarów drzew.

2. Zabezpieczenie systemów korzeniowych drzew

- **W trakcie prowadzenia prac ziemnych przy korzeniach drzew należy przestrzegać następujących zaleceń:**
 - wykop nie może być zlokalizowany bliżej niż w odległości 3 średnic pnia drzewa, ale nie bliżej niż 2 m od pnia, a jeżeli jest to niemożliwe wszelkie prace należy wykonywać metodą bezwykopową (przecisk, przewiert), przy wykonywaniu przewiertów miejsca ich wprowadzenia i wyprowadzenia powinny być zlokalizowane poza rzutem korony drzewa, w wyjątkowych przypadkach nie bliżej niż w odległości 3 m od pnia drzewa.
 - roboty ziemne w obrębie korzeni drzewa nie powinny być prowadzone w okresie wegetacji roślin, a szczególnie w okresie letnim. Najkorzystniejszym okresem na wykonanie tych robót są miesiące od października do kwietnia,

- należy unikać ciecienia korzeni, niedopuszczalne jest wycięcie więcej niż 20% korzeni, cięcia w takim rozmiarze nie mogą być skoncentrowane po jednej stronie drzewa,
- wszystkie cięcia korzeni wykonać zgodnie z zasadami sztuki ogrodowej, a w szczególności:
 - o korzenie zniszczone należy obciąć aż do miejsca występowania zdrowej tkanki,
 - o cięcia dokonywać pod kątem prostym w stosunku do ich osi,
 - o powierzchnia rany powinna być zabezpieczona preparatem impregnującym,
- ściany wykopu w zasięgu występowania systemu korzeniowego należy zabezpieczyć ekranem tj. pozostawić wolną przestrzeń szerokości ok. 20 cm między ścianą wykopu otwartego a krawędzią z przyciętymi korzeniami. Przestrzeń tą osłonić ekranem z desek i wypełnić gruboziarnistym podłożem do wysokości 40 cm poniżej poziomu terenu, górną warstwę wypełnić ziemią zawierającą 30% kompostu. Tak zbudowaną warstwę ochronną utrzymywać w stanie ciągłego uwilgocenia,
- w przypadku kolizji systemu korzeniowego z instalacjami podziemnymi stosować ekrany z grubej folii z 20 cm warstwą ziemi urodzajnej od strony systemu korzeniowego. Jeżeli przy układaniu przewodów instalacji podziemnych zaistnieje konieczność pracy przy korzeniach o średnicy pnia większej niż 2,5 cm stosować technikę tunelową,
- należy dążyć do jak najszybszego zasypania wykopów znajdujących się w granicach występowania systemu korzeniowego,
- przed zasypaniem wykopu na skarpę nałożyć 20 cm warstwę ziemi urodzajnej,
- po zasypaniu wykopów drzewo należy podlać znaczną ilością wody,
- teren wokół drzewa, które utraciło część korzeni powinien być przykryty warstwą ściółki.
- **W trakcie prowadzenia prac ziemnych przy korzeniach drzew niedopuszczalne jest:**
 - dokonywanie zmian właściwości fizykochemicznych gruntu w obrębie systemu korzeniowego drzewa – w zasięgu korony drzewa i w odległości co najmniej 2m na zewnątrz obrysu korony:
 - a) dokonywanie zmian wysokości powierzchni terenu - grubości warstw gleby. Dotyczy to zarówno dodania warstwy gleby w obrębie korzeni (powoduje ograniczenie ilości tlenu i wody docierającą do korzeni) jak i zdjęcia wierzchniej warstwy gleby (powoduje uszkodzenie i przesuszenie korzeni). Niedopuszczalne jest przykrycie szyjki korzeniowej warstwą gleby (powoduje gnicie oraz powstawanie infekcji grzybowych);
 - b) zmian poziomu gruntu;
 - c) zmiany stosunków wodnych w glebie;
 - c) zagęszczenia gleby, w tym również spowodowanego ruchem oraz parkowaniem samochodów i maszyn, w tym ciężkiego sprzętu mechanicznego (powoduje zmniejszenie ilości porów w glebie, zmniejsza napowietrzenie gleby);
 - d) zanieczyszczenia gleby substancjami toksycznymi (paliwami, olejami, solami, metalami ciężkimi, substancjami organicznymi, spoiwami mineralnymi: wapnem, cementem, gipsem);
 - e) zanieczyszczenie gleby gruzami i innymi resztkami pobudowlanymi;
 - f) wykonywania placów składowych w zasięgu korony drzewa;
 - g) naruszenie statyki drzew zlokalizowanych na skarpach.

3) Szczegółowe wytyczne dotyczące prowadzenia prac przy wybranych egzemplarzach i grupach drzew:

- a) wszelkie prace związane z usuwaniem istniejących krawężników i obrzeży oraz wykonywaniem krawężników i obrzeży projektowanych w obrębie drzew cennych należy wykonywać ręcznie.

4) Organizacja placu budowy. Przed rozpoczęciem prac należy:

- Ruch pojazdów oraz sprzętu mechanicznego na placu budowy w obrębie istniejącej i planowanej zieleni nie może doprowadzić do zagęszczenia gruntu. W tym celu należy wykonać drogi tymczasowe w zasięgu systemu korzeniowego drzew poprzez ułożenie warstw naturalnego gruboziarnistego żwiru lub wiórów drzewnych i przykrycie ich płytą ze sklejki lub drewnianym rusztem. W przypadku konieczności przeprowadzenia maszyn przez nabiegi korzeniowe należy rozłożyć belki drewniane, a na nich płyty. Technologia wykonania dróg tymczasowych nie może spowodować zagęszczenia gruntu.
- poza zasięgiem korony drzewa i w odległości co najmniej 2m na zewnątrz obrysu korony:
 - a) wyznaczyć miejsce parkowania samochodów i sprzętu mechanicznego;
 - b) wyznaczyć miejsce składowania resztek pobudowlanych;
 - c) wyznaczyć miejsca składowania materiałów, narzędzi, maszyn, rusztowań;
 - d) wyznaczyć miejsca lokalizacji budynków tymczasowych.

Zgodność wykonywanych prac z powyższymi wytycznymi podlegać będzie nadzorowi inspektora Biura Ogrodnika Miasta.

II. PIELĘGNACJA POWYKONAWCZA

3. Trawniki

Pielęgnacja dotycząca trawników polega na:

- **podlewaniu** rozproszonym strumieniem według potrzeb

Zapotrzebowanie traw na wodę jest bardzo wysokie (sięga 2-3-4 litrów na metr kwadratowy) i jest największe w okresie intensywnych przyrostów (wiosną). Przy podlewaniu gleba powinna być zwilżona na głębokość około 10-15 cm, gwarantuje to właściwy rozwój systemu korzeniowego traw na większej głębokości. Zbyt płytkie wykształcenie się systemu korzeniowego czyni trawnik bardzo wrażliwym na suszę, co jest bardzo niekorzystne w przypadku terenów miejskich w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni, ponieważ są one szczególnie narażone na wysychanie. Podlewanie w miarę potrzeb, lecz nie mniej niż 2x w miesiącu.

- **aeracji** – mechanicznym napowietrzaniu darni (poprzez nakłuwanie)

- **wertykulacji** – pionowym nacinaniu zbitej darni w celu napowietrzenia, powinna być przeprowadzana łącznie z wygrabianiem zbutwiałych szczątków roślinnych.

- **koszeniu** – minimum 2x w miesiącu od IV-X

Pierwsze koszenie wykonuje się kiedy trawa urośnie na wys. 10 cm, skracamy ją do ok. 6 cm i potem następne w okresie wegetacji.

W mieście kosimy trawnik 2 razy w miesiącu. Ostatnie koszenie przeprowadzamy na początku listopada. Powinno być ono nieco dłuższe (zostawiamy żdźbła o wysokości 5-6 cm), tak aby trawa mogła zmagazynować energię na zimę. Nie należy kosić mokrego trawnika, po przycinaniu należy zebrać wszystkie pozostałości. Zapobiegnie to tworzeniu się próchnicy i rozrostowi mchu.

- **nawożeniu** 3-4 razy w sezonie wegetacyjnym, zaczynając od końca marca. Należy używać mieszanek nawozowych wieloskładnikowych przeznaczonych pod trawniki lub posłużyć się nawozem dolistnym (zwłaszcza na wiosnę w celu szybkiego zazielenienia) W przypadku nawozów stałych nie nawozimy mokrego trawnika, gdyż spowoduje to przyklejanie się nawozu do trawy i przypalenie roślin. Jeżeli nawoziliśmy trawnik mokry nawozem stałym, należy po nawożeniu trawnik bardzo dokładnie podlać. Przy nawożeniu nawozami wolnodziałającymi (typu Osmocote) nie należy ich stosować zbyt późno oraz nie należy dopuszczać do przeschnięcia trawnika. Niezależnie od instrukcji stosowania nawozu nie nawozimy później niż do połowy sierpnia. Zbyt późne nawożenie nawozami zawierającymi duże dawki azotu prowadzi do zmniejszenia mrozoodporności. Podczas suszy również należy ograniczyć nawożenie.

- **odchwaszczaniu**, usuwaniu mchów i szkodników (Po drugim koszeniu przy dużym zachwaszczeniu należy rozpylić selektywny środek chwastobójczy przeznaczony do młodych trawników. Po 4-5 koszeniach należy rozpylić środek do zwalczania chwastów dwuliściennych)

- **piaskowaniu**, w celu rozluźnienia wierzchniej warstwy trawnika i pobudzenia traw do krzewienia. Zabieg wykonujemy suchym piaskiem średnioziarnistym.

- **grabieniu** w celu usunięcia z trawnika większych zanieczyszczeń: liści, fragmentów organicznych, śmieci oraz trawy ściętej przy koszeniu.

- **wapnowaniu**, w celu odkwaszenia podłoża i polepszenia wzrostu trawy (ułatwia to walkę m.in. z mchem rosnącym wśród trawy). Wapnowanie małymi dawkami możemy przeprowadzić praktycznie o każdej porze roku, ale najlepiej wybrać okres powegetacyjny- jesienny. Stosować można tylko łagodne nawozy węglanowe np. dolomit lub kreda.

- **wyrównywaniu i uzupełnianiu taśmy** na granicy trawnika i nasadzeń z krzewów i bylin.

- **uzupełnianiu braków w trawnikach** – należy uzupełnić braki w powierzchni trawników w każdym roku pielęgnacji.